

УДК 347.963

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.28>

ПРИНЦИПИ ПРОКУРОРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Михайлюк С.С.,
аспірант юридичного факультету
Вищого навчального закладу
«Національна академія управління»
ORCID: 0009-0006-3500-9242
e-mail: Sergiy.Mihayluk1981@gmail.com

Михайлюк С.С. Принципи прокурорського самоврядування в Україні.

Стаття присвячена визначенню поняття та характеристиці принципів прокурорського самоврядування в Україні.

Визначено, що принципами прокурорського самоврядування є основні засадничі ідеї, положення, вимоги, що характеризують сутність та зміст прокурорського самоврядування, порядку його здійснення, відображають основні його закономірності.

Звернуто увагу, що існування самого прокурорського самоврядування вже визначається як принцип організації прокуратури. Сформовано систему принципів прокурорського самоврядування, до якої віднесено принципи спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів, виборності, колегіальності, прозорості, заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення прокурорами своїх повноважень.

Проведено аналіз кожного з зазначених принципів.

Звернуто увагу на те, що серед усіх завдань прокурорського самоврядування, одним з найбільш важливих є те завдання, яке спрямоване на зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність. У зв'язку з цим сформульовано самостійний принцип прокурорського самоврядування – принцип спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів.

Принцип виборності означає те, що органи прокурорського самоврядування формуються шляхом проведення виборів. Гарантією реалізації принципу виборності є право кожного прокурора обирати та бути обраним у органи прокурорського самоврядування. Звернуто увагу на неузгодженості використання у законодавстві термінів «обрання» та «призначення».

Принцип колегіальності як принцип прокурорського самоврядування є органічним продовженням самої сутності самоврядування як колективного вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності. Звернуто увагу, що колегіальність в діяльності органів прокурорського самоврядування різко контрастує з іншою формою вирішення питань у прокуратурі – єдиноначальністю.

При характеристиці прозорості як принципу прокурорського самоврядування визначено, що прозорість можна розглядати як внутрішню, так і зовнішню. Принцип заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення прокурорами своїх повноважень означає, що ці органи не вправі в будь-який спосіб впливати на прийняття прокурорами своїх рішень при виконанні визначених законом функцій прокуратури.

За наслідками дослідження сформульовано пропозицію щодо вдосконалення законодавства.

Ключові слова: прокурорське самоврядування, принципи прокурорського самоврядування, принципи організації та діяльності прокуратури, прокурор, незалежність прокурора, виборність, прозорість, колегіальність, повноваження прокурора.

Mykhailiuk S.S. Principles of prosecutorial self-government in Ukraine.

The article is aimed at defining the concept and characterising the principles of prosecutorial self-government in Ukraine.

It is determined that the principles of prosecutorial self-government are the basic fundamental ideas, provisions and requirements which characterise the essence and content of prosecutorial self-government, the procedure for its implementation, and reflect its main regularities.

The author notes that the existence of prosecutorial self-government itself is already defined as a principle of prosecution organisation. The author forms a system of principles of prosecutorial self-government which includes the principles of prosecutorial self-government aimed at ensuring independence of prosecutors, election, collegiality, transparency, and prohibition of interference by prosecutorial self-government bodies with the exercise of prosecutors' powers.

The author analyses each of these principles.

It is noted that among all the tasks of prosecutorial self-government, one of the most important is the task aimed at strengthening the independence of prosecutors and protection against interference in their activities. In this regard, an independent principle of prosecutorial self-government has been formulated – the principle of prosecutorial self-government aimed at ensuring the independence of prosecutors.

The principle of election means that the prosecutorial self-government bodies are formed by holding elections. The right of each prosecutor to elect and be elected to the bodies of prosecutorial self-government is a guarantee of the principle of election. Attention is drawn to the inconsistencies in the use of the terms 'election' and 'appointment' in the legislation.

The principle of collegiality as a principle of prosecutorial self-government is an organic continuation of the very essence of self-government as a collective decision-making by prosecutors on internal matters. It is noted that collegiality in the activities of prosecutorial self-government bodies is in sharp contrast to another form of resolving issues in the prosecutor's office - sole authority.

When describing transparency as a principle of prosecutorial self-government, the author determines that transparency can be considered both internal and external. The principle of prohibition of interference by prosecutorial self-government bodies with the exercise of powers by prosecutors means that these bodies have no right to influence in any way the decision-making of prosecutors in the course of performing the functions of the prosecution defined by law.

Based on the results of the study, the author formulates a proposal for improving the legislation.

Key words: prosecutor's self-government, principles of prosecutor's self-government, principles of organization and operation of the prosecutor's office, prosecutor, independence of the prosecutor, election, transparency, collegiality, powers of the prosecutor.

Постановка проблеми. Ані законодавство про прокуратуру, ані правова наука фактично не визначають переліку принципів прокурорського самоврядування. Поміж тим, наприклад, щодо окремих інших інститутів професійного самоврядування, принципи такого самоврядування визначаються нормативно. Так, наприклад, щодо адвокатського самоврядування, то ст. 43 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка має назву «Засади адвокатського самоврядування», чітко визначає, що адвокатське самоврядування ґрунтується на принципах виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката. Спеціальна стаття 46 «Засади самоврядування приватних виконавців» Закону «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» визначає такі засади цього самоврядування – виборності, гласності, підзвітності та обов'язковості для виконання приватними виконавцями рішень органів самоврядування приватних виконавців. Таким чином, правова наука повинна сформулювати та обґрунтувати коло принципів прокурорського самоврядування задля їх нормативного закріплення.

Мета дослідження полягає у визначенні та характеристиці тих основних принципів, на яких ґрунтується прокурорське самоврядування в Україні.

Стан опрацювання проблематики. Проблему принципів організації та діяльності прокуратури загалом та тих правових засад, на яких ґрунтується прокурорське самоврядування в Україні, досліджувало багато науковців, а саме такі як В.В. Берч, В.В. Долежан, Л.С. Драгомирецька, Д.С. Дячков, Л.Ю. Європіна, І.М. Козьяков, С.К. Костенко, М.В. Косюта, В.І. Малюга, А.А. Матвієць, О.І. Медведько, М.І. Мичко, Н.О. Рибалко, М.В. Руденко, С.В. Подкопаєв, Ю.Є. Полянський, О.З. Хотинська-Нор, М.К. Якимчук та інші. Однак, проблематика безпосереднього визначення принципів прокурорського самоврядування та їх аналіз проведено у правовій науці ще не було.

Виклад основного матеріалу. Як і будь-яка інша правова діяльність, прокурорське самоврядування здійснюється в Україні на певних принципах.

У науці принципи права розглядаються через поняття засад, основних положень чи вимог. Поняття «принцип» має латинське походження, його основою є латинське слова «principium», яке

означає «начало», «основа». Принцип є те, що лежить в основі певної теорії науки, внутрішнє переконання людини, основне правило поведінки [1, с. 547]. Принципами є такі засадничі ідеї права, які визначають зміст і спрямованість його норм та характеризуються системністю, взаємоузгодженістю, універсальністю, загальнообов'язковістю, стабільністю, предметною визначеністю, загальнозначущістю й регулятивністю [2, с. 42].

Враховуючи наведене, під принципами прокурорського самоврядування варто було б розуміти основні засадничі ідеї, положення, вимоги, що характеризують сутність та зміст прокурорського самоврядування, порядку його здійснення, відображають основні його закономірності.

Відсутність нормативно закріпленого переліку принципів прокурорського самоврядування у Законі «Про прокуратуру», звичайно, не свідчить про відсутність таких принципів загалом. Слід враховувати, що відповідно до загальних положень теорії права принципи права можуть бути як прямо, так і опосередковано закріплені у праві. Таким чином, принципи прокурорського самоврядування можна визначити шляхом аналізу законодавства про прокуратуру, яке врегульовує інститут прокурорського самоврядування.

Насамперед, важливим вважаємо зауважити, що існування самого прокурорського самоврядування вже визначається як принцип організації прокуратури. Самостійний принцип прокурорського самоврядування виокремлюють у науці, зокрема, такі науковці як В.В. Берч [3, с. 183] та Д.С. Д'ячков [4, с. 106].

Так, наприклад, Д.С. Д'ячков зауважує, що запровадження в законодавстві про прокуратуру прокурорського самоврядування є настільки важливими, що вимагають окреслення самостійного принципу організації прокуратури в Україні – принципу прокурорського самоврядування [4, с. 106-107]. Цей принцип він визначає як засаду організації прокуратури, згідно з якою вирішення окремих визначених законодавством питань внутрішньої діяльності прокуратури здійснюється самими прокурорами самостійно, безпосередньо або через сформовані органи самоврядування [4, с. 108-109].

Безумовно вважаємо за необхідне погодитися з висловленим у науці твердженням про необхідність виокремлення самостійного принципу організації прокуратури – принципу прокурорського самоврядування. Це пояснюється, насамперед, тими фундаментальними завданнями, які стоять перед прокурорським самоврядуванням відповідно до законодавства – забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів, зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність, визначення потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів тощо.

Поряд з цим, вважаємо, що прокурорське самоврядування як певна діяльність також здійснюється на окремо визначених принципах.

Ю.Є. Полянський на підставі відповідного положення Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» пропонує визначити такі принципи прокурорського самоврядування як виборності, гласності, обов'язковості для виконання прокурорами рішень органами прокурорського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення повноважень прокурора [5, с. 37]. Вважаємо, що загалом з таким окресленням переліку принципів можна погодитися. В той же час, наприклад, вважаємо, що такий перелік принципів не можна вважати повним, як і з не усіма запропонованими принципами можна погодитися. Вважаємо, що не варто визначати принципом прокурорського самоврядування такий принцип як обов'язковість для виконання прокурорами рішень органами прокурорського самоврядування, оскільки відповідна засада не вбачається з законодавства про прокуратуру. Крім того, варто було б принцип гласності розглядати більш широко та визначити існування принципу прозорості прокурорського самоврядування.

Вважаємо, що принципами прокурорського самоврядування можна вважати такі принципи як принцип спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів, виборності, колегіальності, прозорості, заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення прокурорами своїх повноважень. Охарактеризуємо коротко кожний з них.

Принцип спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів. Система принципів прокурорського самоврядування обов'язково повинна містити у своєму складі принцип чи принципи, які характеризують функціональну спрямованість прокурорського самоврядування, його основне призначення. Без цього система таких принципів буде неповною. У зв'язку з цим вважаємо, що одним з важливих принципів прокурорського самовря-

дування є принцип спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів. Така визначальна спрямованість прокурорського самоврядування вбачається як з норм вітчизняного законодавства, так і з міжнародних стандартів прокурорського самоврядування, які загалом окреслюють сутність відповідного принципу.

Так, серед усіх завдань прокурорського самоврядування, визначених ст.65 Закону «Про прокуратуру», одним з найбільш важливих є завдання, визначене п. 2 ч. 1 цієї статті, а саме те, що прокурорське самоврядування здійснюється з метою зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність. Стаття 16 Закону, яка врегульовує гарантії незалежності прокурора, прямо визначає, що незалежність прокурора забезпечується функціонуванням органів прокурорського самоврядування. Прокурор має право звернутися з повідомленням про загрозу його незалежності до Ради прокурорів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за його участю та вжити в межах своїх повноважень, передбачених цим Законом, необхідних заходів для усунення загрози (ч. 6 ст. 16 Закону).

Розділ III Висновку Консультативної ради європейських прокурорів (КРЕП) № 18 (2023) про Ради прокурорів як ключові органи прокурорського самоврядування, ухваленого у Страсбурзі 20 жовтня 2023 року, називається «Загальна місія Рад прокурорів: забезпечувати незалежність прокурорів та верховенство права». Пункт 26 цього Висновку визначає, що КРЕП прямо рекомендувала статус прокурорів, який забезпечував би їх зовнішню та внутрішню незалежність та автономію, бажано за допомогою положень вищого правового рівня та гарантії їх застосування незалежним органом, таким як Рада прокурорів, зокрема щодо питань призначення / обрання, служби та дисциплінарних питань, які мають регулюватися чіткими та добре зрозумілими процесами та процедурами [6].

Таким чином, як вітчизняне законодавство, так і європейські стандарти у сфері судочинства виходять з того, що незалежність прокурорів гарантується існуванням спеціально створених автономних та незалежних органів в системі прокуратури, а прокурори повинні здійснювати свої повноваження незалежно від будь-якого контролю з боку виконавчої і законодавчої влади та без неправомірного тиску з середини прокурорської системи. Зазначене складає суть відповідного принципу спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів.

Принцип виборності означає, що органи прокурорського самоврядування формуються шляхом проведення виборів. Гарантією реалізації принципу виборності, на наш погляд, є право кожного прокурора обирати та бути обраним у органи прокурорського самоврядування, яке реалізується ним вже лише за самим фактом належності прокурора до прокурорського корпусу.

Так, ст.69 Закону «Про прокуратуру» визначає, що делегатів на всеукраїнську конференцію прокурорів обирають: 1) збори прокурорів Офісу Генерального прокурора – шість прокурорів Офісу Генерального прокурора; 2) збори прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури – три прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури; 3) збори прокурорів обласних прокуратур – по три прокурори від кожної обласної прокуратури; 4) збори прокурорів окружних прокуратур – по два прокурори від кожної окружної прокуратури. Делегати на всеукраїнську конференцію прокурорів обираються шляхом таємного голосування простою більшістю голосів з числа вільно висунутих альтернативних кандидатів.

Стаття 67 Закону передбачає, що всеукраїнська конференція прокурорів обирає членів Вищої ради правосуддя, призначає членів Ради прокурорів України, відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження.

З аналізу положень ст. 67 та 69 Закону вбачається, що делегати на всеукраїнську конференцію прокурорів обираються, а члени Ради прокурорів України призначаються. Таким чином, у зазначених положеннях Закону вживається таких два, очевидно, відмінних між собою поняття як «обрання» та «призначення», зокрема, визначення делегатів на всеукраїнську конференцію прокурорів відбувається шляхом їх обрання, а визначення членів Ради прокурорів України відбувається шляхом їх призначення. Однак, якщо проаналізуємо додатково й ч. 3 ст. 71 Закону «Про прокуратуру», то помітимо, що вона визначає зовсім інший спосіб формування Ради прокурорів України у порівнянні зі ст. 67 Закону – Рада є повноважною за умови *обрання* (виділено нами – С.М.) не менше одинадцяти членів. Таким чином, у цьому положенні Закон всупереч положенню ст. 67 Закону вказує на те, що визначення членів Ради прокурорів України здійснюється шляхом їх обрання. Фактично, на наш погляд, можна зробити висновок про те, що Закон не вбачає відмінностей між цими поняттям, розуміючи їх як синоніми.

Однак, якщо проаналізувати терміни «обрання» та «призначення» з позиції теорії права, то помітимо, що ці поняття між собою мають суттєві відмінності. Так, наприклад, у правовій науці досить часто у певних сферах правовідносин виокремлюється навіть самостійний принцип – принцип поєднання виборності і призначуваності. Зокрема, такий самостійний принцип науковці вбачають в діяльності публічної адміністрації [7, с. 524], або ж розглядають його як основний принцип організації і діяльності державного апарату [8, с. 166]. При цьому акцентується увага на тому, що обрання відрізняється від призначення тим, що при обранні відбуваються вибори з альтернативністю кандидатур, хоча, при цьому, сама процедура може бути схожою (наприклад, відбуватиметься голосування). Зазвичай обранню віддається перевага, коли необхідно забезпечити високий ступінь довіри населення та високий рівень легітимності влади. Призначення ж застосовується у тих випадках, коли пріоритет віддається фаховості, діловим якостям кандидатів на посаду [9].

На наш погляд, з урахуванням того, що Рада прокурорів України є колегіальним органом, яка формується іншим колегіальним органом – всеукраїнською конференцією прокурорів, та основою формування Ради є вибори, більш доцільно говорити саме про обрання членів Ради прокурорів, а не їх призначення. Відтак, вважаємо, що з метою узгодження положень ст. 67 та 69 Закону «Про прокуратуру» п. 3 ч. 2 ст. 67 Закону «Про прокуратуру» вимагає удосконалення – його варто було б викласти у такій редакції: «3) обирає членів Ради прокурорів України, відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження».

Принцип *колегіальності* як принцип прокурорського самоврядування є органічним продовженням самої сутності самоврядування як колективного вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності. Однак, цей принцип має й самостійне значення, яке полягає в тому, що всі питання, які відносяться до відання прокурорського самоврядування, вирішуються органами прокурорського самоврядування колегіально, а прокурори як члени цих колегіальних органів мають рівні права та обов'язки між собою.

На сьогодні ст. 66 Закону «Про прокуратуру» визначає дві організаційні форми прокурорського самоврядування – всеукраїнську конференцію прокурорів та Раду прокурорів України. Як вбачається, обидва цих органи є колегіальними. Відтак, колегіальність є основною зовнішньою формою вирішення питань органами прокурорського самоврядування.

Зазвичай вирішення усіх питань органами прокурорського самоврядування відбувається більшістю голосів. Через це можна зауважити, що функціонування прокурорського самоврядування здійснюється на демократичних засадах, які передбачають вирішення правових питань більшістю голосів. Вбачається, що принцип колегіальності як принцип прокурорського самоврядування невід'ємно пов'язаний з таким окремим принципом організації та діяльності прокуратури, як принцип демократизму. Як обґрунтовано зазначає Д.С. Дячков, аналіз діючого законодавства про прокуратуру дозволяє знайти окремі прояви демократизму в організації та діяльності прокуратури, наприклад, через прийняття рішень колегіальними органами чи колективними утвореннями в системі прокуратури, насамперед, органами прокурорського самоврядування – всеукраїнською конференцією прокурорів, Радою прокурорів України, Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів, зборами прокурорів [4, с. 79-80].

В той же час, слід зауважити, що колегіальність в діяльності органів прокурорського самоврядування різко контрастує з іншою формою вирішення питань у прокуратурі – єдиноначальністю. При чому, саме єдиноначальність визначається одним з основних принципів діяльності прокуратури. Згідно з цим принципом кожний прокурор в межах своїх повноважень вирішує усі службові питання, приймає рішення одноособово і самостійно, а не колегіально. Однак, з урахуванням існування колегіальності як форми вирішення питань органами прокурорського самоврядування, справедливими, на наш погляд, є думки тих науковців, які не обмежуються виключно існуванням єдиноначальності у прийнятті рішень у прокуратурі та вбачають існування комплексного підходу у вирішення питань у прокуратурі, а відтак, і виокремлюють комплексний принцип організації та діяльності прокуратури – принцип поєднання єдиноначальності та колегіальності [10, с. 33]. Щодо ж прокурорського самоврядування, то варто говорити про наявність такого його принципу як принцип колегіальності.

Ще одним принципом прокурорського самоврядування варто визначити *принцип прозорості*. Стаття 3 Закону «Про прокуратуру» визначає, що діяльність прокуратури ґрунтується на засаді прозорості діяльності прокуратури, що забезпечується відкритим і конкурсним зайняттям посади

прокурора, вільним доступом до інформації довідкового характеру, наданням на запити інформації, якщо законом не встановлено обмежень щодо її надання. Оскільки положення Закону про прозорість стосується діяльності усієї прокуратури, зокрема, і органів прокурорського самоврядування, варто говорити і про існування такого принципу прокурорського самоврядування як принцип прозорості. Прозорістю повинна визначатися діяльність усіх органів прокурорського самоврядування.

Вважаємо, що прозорість у діяльності прокурорського самоврядування варто розглядати як внутрішню, так і зовнішню.

Внутрішня прозорість у діяльності прокурорського самоврядування передбачає відкритість для усіх прокурорів інформації з тих питань, які відносяться до компетенції органів прокурорського самоврядування, можливість їх знайомитися з документами, отримувати копії цих документів тощо. Зовнішня ж прозорість означає, що інформація про прокурорське самоврядування є відкритою для широкої громадськості, може висвітлюватися у пресі та на телебаченні, обговорюватися у мережі Інтернет тощо.

З положень Закону «Про прокуратуру» вбачається відкрите обговорення прокурорами тих питань, які віднесені до повноважень органів прокурорського самоврядування. Зокрема, наприклад, ст. 67 Закону передбачає, що всеукраїнська конференція прокурорів заслуховує звіт Ради прокурорів України про виконання завдань органів прокурорського самоврядування, стан фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури. Стаття 68 Закону визначає, що делегати всеукраїнської конференції прокурорів та особи, запрошені на неї, повідомляються про день проведення конференції та питання, що виносяться на її розгляд, не пізніше ніж за тридцять днів до початку конференції. Пункт 6.6 Положення про раду прокурорів України, затвердженого Всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017, передбачає, що до участі у роботі Ради прокурорів за рішенням її голови можуть бути запрошені Генеральний прокурор та його заступники, керівники регіональних і місцевих прокуратур, прокурори під час розгляду їхніх заяв, у разі необхідності – посадові особи державних органів, представники засобів масової інформації, урядових, громадських організацій та інші.

Досить важливим принципом прокурорського самоврядування слід визначити те нормативне положення, яке визначає взаємовідносини прокурорського самоврядування як колективного вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури з прокурорами як суб'єктами прийняття рішень в межах виконання ними функцій прокуратури. Таким чином, важливо окреслити межі впливу прокурорського самоврядування на прокурорські правовідносини та здійснення прокурорами своїх повноважень. Вважаємо, що такий принцип слід визначити як **принцип заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення прокурорами своїх повноважень**.

Прокурорське самоврядування як і будь-яке інше самоврядування є одним з видів управління, яке має специфічну мету та завдання. Воно спрямоване на об'єднання прокурорського корпусу задля вирішення спільних проблем. У зв'язку з цим, органи прокурорського самоврядування за своєю правовою природою є органами управління, які відповідно до встановлених державною приписів та за дорученням прокурорського корпусу виконують ці завдання шляхом забезпечення незалежності прокурорів, захисту прокурорів від втручання у здійснення ними повноважень прокурора, підтримання високого професійного рівня прокурорів та створення спеціальних інструментів для більш ефективного виконання прокурорами своїх повноважень. В той же час слід чітко розуміти, що органи прокурорського самоврядування не мають жодних повноважень у відносинах виконання прокурорами своїх повноважень, вони не вправі в будь-який спосіб впливати на прийняття прокурорами своїх рішень як учасниками тих відносин, в які вони вступають з метою виконання визначених законом функцій прокуратури.

Так, згідно зі ст. 5 Закону функції прокуратури України здійснюються виключно прокурорами. Делегування функцій прокуратури, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається. Як уже зазначалося вище, ст. 16 Закону «Про прокуратуру» визначає, що незалежність прокурора забезпечується функціонуванням органів прокурорського самоврядування. Зокрема, прокурор має право звернутися з повідомленням про загрозу його незалежності до Ради прокурорів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за його участю та вжити в межах своїх повноважень, передбачених цим Законом, необхідних заходів для усунення загрози.

Однак, досить важливим є й те, що ця стаття Закону визначає також, що здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України. Відтак, прокурор є незалежним також і від органів прокурорського самоврядування, які не мають жодних повноважень впливати на прийняття прокурором своїх рішень в межах прокурорської діяльності.

Висновки. Визначено, що принципами прокурорського самоврядування є основні засадничі ідеї, положення, вимоги, що характеризують сутність та зміст прокурорського самоврядування, порядку його здійснення, відображають основні його закономірності. Принципами прокурорського самоврядування є принципи спрямованості прокурорського самоврядування на забезпечення незалежності прокурорів, виборності, колегіальності, прозорості, заборони втручання органів прокурорського самоврядування у здійснення прокурорами своїх повноважень.

Пропонуємо пункт 3 частини 2 статті 67 Закону «Про прокуратуру» викласти у такій редакції: «3) обирає членів Ради прокурорів України, відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Словник іншомовних слів; за ред. О.С. Мельничук. К.: голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1974. 775 с
2. Старчук О.В. Щодо поняття принципів права. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 2. С. 40–43.
3. Берч В.В. Конституційно-правові засади організації та функціонування прокуратури: загальні положення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право 2022. № 74. Том 2. С. 181–184.
4. Д'ячков Д.С. Принципи організації та діяльності прокуратури України в умовах її реформування: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса: Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», 2018. 225 с.
5. Полянський Ю.Є. Окремі питання функціонування прокурорського самоврядування в Україні. *Юридичний вісник*. 2018. № 2. С. 33–38.
6. Висновок КРЄП № 18 (2023) про Ради прокурорів як ключові органи прокурорського самоврядування. URL: <https://rm.coe.int/opinion-no-18-2023-ukrainian/1680aee41f>.
7. Кравцова Т.М., Солонар А.В. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації. *Форум права*. 2010. № 4. С. 522–525. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10ktmdpa.pdf>.
8. Столбовий В.М. Принципи публічної служби у сфері національної безпеки України. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. № 3. Vol. 1. P. 166–171.
9. Співвідношення органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, їх спільні риси та особливості. URL: <https://studfile.net/preview/16497018/page:6>.
10. Рибалка Н.О. Управління органами прокуратури України в умовах реформування: адміністративно-правові засади: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.07, Харків, 2013. 343 с.